

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІМЕСГ» НААН**

***ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ***

***VII Міжнародної науково-технічної конференції з нагоди
113-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора,
члена-кореспондента ВАСГНІЛ,
віце-президента УАСГН
КРАМАРОВА
Володимира Савовича
(1906-1987)***

«КРАМАРОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

***20-21 лютого 2020 року
м. Київ***

УДК621.791. 75 (092)

**ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЇ РЕМОНТУ МАШИН ДО
1941 РОКУ**

С. М. ГЕРУК, кандидат технічних наук,

Житомирський агротехнічний коледж

О. М. СУКМАНЮК кандидат історичних наук,

Житомирський національний агроекологічний університет

Ремонт машин, як технологічний процес відновлення працездатності, виник одночасно з появою машин. Перші трактори, які закуповували закордоном потребували постійного дороговартісного технічного обслуговування і ремонту.

Про ремонт сільськогосподарської техніки, як про систему заходів, стало можливим лише після 1925 року, коли було взято курс на перетворення країни з аграрної в індустріальну. З того часу справа технічного обслуговування і

ремонті тракторів, автомобілів та сільськогосподарської техніки пройшло декілька організаційних етапів.

При першому етапі до 1929 року використовувався тільки один тип тракторів – американські трактори марки «Форзон» [1] та трактори – марки «Форзон-Путіловець» Ленінградського заводу «Червоний путіловець» [2]. Механізатори того часу за даний період отримали перший досвід з використання, технічного обслуговування і ремонту даного типу тракторів. Також біла вирішена задача зі створення ремонтних майстерень.

Другий етап 1929 – 1934 рр. характеризується широкою організацією колгоспів і машинно-тракторних станцій та оснащення їх новою технікою.

В 1929 році був створений Всесоюзний центр машинно-тракторних станцій – «Трактороцентр», покликаний сприяти перетворенню селянських господарств у крупні колективні механізовані господарства. З цього часу будівництво МТС набуло планомірного характеру і йшло виключно високими темпами [3].

За ці роки були побудовані заводи-гіганти автотракторного і сільськогосподарського машинобудування. Сільське господарство отримало велику кількість машин, які необхідно було раціонально використовувати, обслуговувати і ремонтувати. Вимагалася велика кількість підготовлених механіків, слюсарів та інших спеціалістів з обслуговування техніки, також виникла велика потреба у запасних частинах і обладнанні для ремонту машин.

Для вирішення питань з технічного обслуговування і ремонту машин, що використовувались в сільському господарстві, у складі Всесоюзного науково-дослідного інституту механізації сільського господарств в 1930 році була створена група ремонту машин в складі Д.О. Клепікова, Л.Р. Лібермана, А.І. Селіванова, Л.Г. Лівшіца, Б.С. Ферберга та ін. Дана група за короткий період розробила технологію відновлення типових деталей, складання машин та їх основних частин в умовах ремонтного виробництва, про інтенсивність зношування сполучень і виникнення відмов в умовах різного використання.

Ця група вчених за цей період створила планово-попереджувальну систему технічного обслуговування і ремонту тракторів та сільськогосподарських машин. Були обґрунтовані періодичність і зміст окремих видів обслуговування, нормативи трудомісткості і потреба в матеріалах [4].

Наступний етап, починаючи з 1934 року характерний виникненням і розвитком руху передовиків-новаторів в усіх кутках країни, в тому числі і в галузі ремонту та технічного обслуговування машин. В 1936 році були розроблені і затверджені технічні умови, але вони не були повноцінною достатньою технічною документацією на ремонт тракторів і сільськогосподарських машин.

Список використаних джерел

1. <http://carakoom.com/blog/kak-amerikanskij-traktor-fordson-stal-otechestvennym-fordzonputilovec>.

2. <https://agroprod.biz/2013/08/istoriya-traktora/>
3. Герук С. М. Становлення та розвиток машинно-тракторних станцій / С. М. Герук, О. М. Сукманюк // Актуальні питання історії науки і техніки : матеріали 11-ої Всеукр. наук. конф., 6–8 жовт. 2012 р. – К. : Центр нам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2012. – С. 130–132.
4. Савин И.Г. и др. История техники, технологии и ремонтного производства: Учебное пособие, Краснодар: Изд-во КГАУ, 2011. 76 с.